Ն՝ 9164 ՍԵՊՏ. 23/6 ՀՈԿՏ. 1915, ՉԱՐՇԵՆՊԻՀ 23 ԻՍԼԱՄ 1331 31 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه

(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը բէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جوهلك

مؤسسى ديكران جوهلك

باب عالى صدارت قپوسى قارشوسنده، نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԶԱԶ ՎԷ ՄԻԻՏԻՐԻ

ՏՍՎԱ ՎԷԲԻԼԻ

ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Պապը Ալի գաբբսրնցա, Նօ. 49

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

22 Սեպտ. բարիխիյլէ գարարկեահը ումումիսեն բէպլիղ օլրնմրբ տր.

1.— Զանագզալէ ճեպնէսիճնտ.— Մէվզաի աթէչ մուհարէպէսինտէն պաշգա շայանը դայտ թէպէտտիւլ օլմամըշ տրը։ 3 թօրբիտօ Բէրէվիզ Տէրէ միւնսասը ճիվարընա եազլաշըպ սօլ ճէնահրմրզա աթէչ իթմիշլէրսէ տէ, Անատօլու պաթարեալարըմըզըն մուգապէլէսի նէթիյճէսինտէ պիր թօրբիտօտա իշթիալ հուսուլա կէլմիշ վէ եանարագ տիկէր թօրբիտօլարլա պէրապէր Պօղազ խարիճինէ չէքիլմիշ տիր։

2.— Տիկէր ճէպհէլէրտէ մուհիմ թէպէտտիւլ եօգ տրը։ (Մ.)

ՄԷՃԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆՏԱ

ԽԱԼԻԼ ՊԷՅԻՆ ՎԷ ԷՆՎԷՐ ԲԱՇԱ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻՆԻՆ ՆՈՒԹՂԱԲԸ

Մէճլիսի Մէպուսան տիւն սաաթ 2 պուչուղտա ըէյիս Խալիլ պէյին թահթը ըիյասէթինտէ ազտը իճթիմա իթտի։ Զապթը սապզ խիւլասասը քեաթիպ Հայտար պէյ թարաֆընտան գըրաաթ իտիլտիքտէն սոնրա, օրտուլարըմըզըն վէ տօնանմամըզըն իհրազ իթտիքլէրի մուզաֆֆէրիյաթը ազիմէյ պինէն օրտուի Հիւմայուն պաշ գօմանտանլըգ վէքեալէթինէ պէյանը թազտիրաթը միւթէզամմին օլարագ քէշիտ իտիլէն թէլէկրաֆնամէյէ ճէվապէն վիրուա իտէն աթիտ սուրէթի միւնտէրիճ թէլէկրաֆնամէ օգուտը։

Մեճլիսի Մեպուսան ռիյասէթը ճեւլիէսիճեհ—Հէյէթը մէպուսանը քիրամըն Օամ. օրտու վէ տօնանմասընա սէլամլար իհտա վէ մուվաֆֆագիյէթլէր թէմէննի իթմէքտէ օլտըղընը թէպշիր իտէն թէլէկրաֆնամէի ալիլէրինի պէօյիւք պիր հիսսի թէշէքքիւր վէ իֆթիխար իլէ օգուտըմ. վաթանըն նամուսընը վէ հայսիյէթինի իլտ իշին գարատա, տէնիզտէ սիլահ պաշընտա տիւշմէնլէ չարբըշմադտա պուլընան ասքէրլէր հագզընտա միւհթէրէմ մէպուսանըն ըզնար իթտիկի թէպճիլաթ վէ թէմէննիյաթընը ասքէրէ իֆհամ օլընմագ իւզրէ օրտուլար վէ տօնանմա գօմանտանլարընա տէրհալ թէպլիղ իթտիմ. վազիֆէլէրինին գուտսիյէթինի ճիատէն թազտիր իթտիքլէրինի էնզարը ալէմ էօնիւնտէ իսպաթ իթմիշ օլան չէճի վէֆէտաքեար ասքէրլէրիմիզին պու թազտիր վէ թէվէճճիւհի բէք պէօյիւք չէվգ վէ մէսէրրէթլէ գարշըլայաճագլարը չիւպհէսիզ տիր։ Թէշէքքիւրաթըմըզը պիւթիւն Օամ. օրտու վէ տօնանմասը նամընա գազուլինի բէճա իտէրիմ էֆէնտիմ։

Պաշ գօմանտան վէքիլի վէ Հարպիյէ նազըրը էնվէր

20 իյլուլ 331

Պունտան սոնրա ըէիս պէյ էֆ., Ֆրանսըզ ֆիլօսընտան պիր գրուաղէօրըն Անթալեատա Ղուրէպա խասթախանէսինի թարիրիպ իթմէսի իւզէրինէ Անթալիա մէճլիսը ումումիսի թարաֆընտան Անթալիա մէպուսլարընա քէշիտ իտիլէն թէլէկրաֆնամէնին օգունաճաղընը սէօյլէտի վէ ատթիտէ տէրճ իտիլէն թէլէկրաֆնամէ օգունարագ, հէյէթ թարաֆընտան միւշմէնլէրին պու տէնի թէարրուզաթը թէլին վէ թազպիհ իտիլտի։

«Անթալիա.— Մէտէնիյէթ, հուգուգը միւվէլ զավահիրինին տիւշմէնլէրիմիզ նազարընտա մէվհում օլտուղընը կէօրիւպ իշիտիյորըզ, ֆագաթ էն պասիթ իճապաթը ինսանիյէնին, էն պարիզ ֆէրայիզը ախլագիյէնին տէ մէվճուտ օլմասըղընը էօյրէնտիք։2 Ֆրանսըզ սէֆինէի հարպիյէսի Անթալիա Ղուրէպա խասթախանէսինի պամպարտման իլէ թէմամէն թախրիպ իթտի։Խասթալարտան պիրի չէհիա օլսը, պազըլարընը տա էնտահ թախլիստէ խասթալըզլարը միւշէտտէտ օլտուղընտան պու եիւզտէն տէ զայիաթ վուգուզը մէշհուզ տրը։ Խասթախանէնին հէրինի պիլիրսինիզ. իւզէրինտէ Հիլալը Ահմէր պայրազըյլա իշարէթը մահսուսէ տէ մէվզու օլմասընա բաղմէն, խային միւշմէն օրասընը հէտէֆ իթթիխազընտան ութանմամըզ տրը։ Միլլէթ վէ հիւքիւմէթ շէհիտ հազգընտա բէք ազիմ պիր իհթիֆալ թէրթիպի իլէ վազիֆէսինի իյֆա իթմիշ տիր։ Տիւնեատա սահիպը մուալիյէթ պիր պէշէրիյէթ վար իսէ, շու նատիտէ վէ նաշէնիտէ վահշէթ վէ տէնաէթին մէպուսան քիւրսիսինտէ օ ալէմը միւպէճճէյին սէմը ըթթրլընա իսալ վէ նէֆրէթ վէ իսթիքրահը միլլիյէնին իլանընա հիմմէթ պույուրմալարը լիվա էհալիսի նամընա ըէճա օլունուր»։

Միւթէազըպէն մէվազրի մուխթէլիֆէտէ ճիհատը էքպէրէ իշթիրաք իթտիքլէրի հասէպիյլէ մէեզունիյէթ թալէպինի միւշիր պազը մէպուսլարընը վէ մուազէրէթ հասէպիյլէ իճթիմայա կէլէմէյէն Գայսէրի մէպուսը Միւմթազ պէյին թէլէկրաֆնամէլէրի օգունարագ մէեզունիյէթլէրինէ գարար վէրիլտի։

Պաաէհու Խալիլ պէյ պէր վէճհը աթի պիր նութգ իյրատ էյլէտի.

«Մուազզէզ ըէֆիգլէրիմ,

«Կէչէն սալը Նկիւնիւ անսըզընը բահթսըզլանսըզըմտան տօլայը մէճլիսին քիւշատը վազիֆէսինի ըէիս վէքիլի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէվտիյէ մէճպուր օլմուշ իտիմ։ Հէյէթը ճէլիլէնիզին 16 Շուպաթ 330տա սիղլէրի ուղուրլաչքէն սէօյլէտիկիմ սէօզլէրի լութֆէն եատ պույուրտըղընը ճէրիտէի ըէսմիյէտէ օգուտըմ։ Օնութգ պէնիմ տէյիլ, միլլէթիմին իտի. օ կիւն զանանթլարըմը արզ իտէրքէն միլլէթիմին տույղուլարընտան վէ էլէմլէրինտէն միւլէհհէմ իտիմ։ Սէֆիլ վէ ճիպինլէր կիպի ալնըմըզ եէրտէ տէյիլ, ասիլ վէ պէօյիւք միլլէթլէր կիպի ճէպհէի քաքըմըզ եիւքսէքտէ օլարագ եաշամաղա ազմ իթմիշ օլտըղըմըզը տիւնեա էյի պիլսին տէտիկիմ պէման օ ան իշիւն Ֆաթիհին, Եավուզըն գանընը տամարլարըմտա ճէրէյան իթտիկինի, սէվկիւլիւ Հիլալըն ալթընտա, Սթանպօլըն իւսթիւնտէ էպէտիյէն նէշրը նուր ու սաատէթ իտէճէք օլան պու քիւրսիի մուալլայա Ֆաթիհին ֆէյզը գուվվէթիյլէ պասսըղընը հլսս իտիյորամ, (սիւրէքլի ալգըշլար) էօմէյէճէյիզ, եաշայաճաղըզ, եօլըմըզ խէլասը էպէտի եօլը տրը տէյու հայզըրտըղըմ զէման պիր տարպէի գաղա իլէ մէճրուհ տիւշէն արսլան միլլէթիմին էլէմը հայսիյէթ վէ շէրէֆինին պիւթիւն շիտատէթը թէէսիրիյլէ տիրիլտիկինի վէ էճատաը քիրամըն պիւթիւն էվսաֆը ճէնկեավերանէսիյլէ խէլասը էպէտի միւճատէլէսինէ ազմ էյլէմիշ օլտուղընը միւշահէտ իտիյոր իտիմ. (ալգըշլար). Իշթէ, միւհթէրէմ ըէֆիգլէրիմ, օ կիւնքի ճիւրաթքեար լիսան իլէ շանը օրտումըզը թէհազգուզ իտէն պահատըրըզը արասընտաքի թէվաֆուզը շանավէրին էսպապը։

«Ալլահա պին շիւքր, սէնէսինէ թէգարրուզ իտէն հարպըմըզ՝ գատրը վաթանը իլա իտէճէք մէէսսիր զաֆէրլէ տօլու տրը։ Մուհարէպէնին ճէրէյանընա տաիր Հարպիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի իյզահաթ վէրէճէքլէրինատէն, պէնտէնիզ թաֆսիլաթտան սարֆը նազար իտիյորըմ։ Զանագզալէ վէ կէլիպօլու մուհարէպաթընը էն շիտատէթլի զէմանլարընտա Պէրլինտէ պուլունտըմ։ Տիւշմէնլէրիմիզին գարատան վէ տէնիզտէն աչտըզը միւտհիշ աթէշ իլէ թէքրար իտէն հիւճիւմաթը շէտիտէսինին՝ օրտումըզընը մէթանէթ վէ իթթիհատը վէ խարիգիւլատէ շէճաաթը էօնիւնտէ գըրըլըպ էզիլմէսինին միւթթէֆիգ մէմլէքէթլէրտէ հուսուլա կէթիրտիկի ճիտատէն սամիմի ֆէվգէլատէ թազտիրքեարը սիւրուր վէ հէյէճանա պիզզաթ շահիտ օլտում (ալգըշլար)։ Էն քիւչիւք տէվլէթլէրին պիլէ խթիխֆաֆ իթտիկի պիր սըրատա իթթիֆազըմըզա մաել իֆթիխար վազը իմզա իտէն հիւքիւմէթլէրինի Ալէման օրտուսը վէ միլլէթի ալէնէն թէպրիք իտիյոր վէ էճատատն ալէմշիմուլը շէօհրէթը ճէնկեավերանէսինի իհեա իտէն հէր մուզաֆֆէրիյէթ ուզուն պիր աթի իշիւն տահի թէահհուատթը մլէթէզապիլէյի իհթիվա իտէն 3 հիւքմտարըն իթթիֆազընը ըէմմիյէթ տաիրէսինտէն չըզարարագ 3 պէօյիւք օրտու վէ 3 պէօյիւք միլլէթի զէվալ նաբէզիր պիր խուլուս վէ մուհապպէթ իլէ պիրլէշտիրիյորտը։ (Ալգըշլար) Ղարպտա տիւշմէնլէրինի սիբէրլէրի էօնիւնտէ մէճպուրը թէվագգուֆ իտէն վէ Ռուսլարը Կալիցիատան վէ շայանը հայրէթ պիր գահրամանլըգլա իսթիհգեամաթը միւթէատիտէյի թէսիիր իտէ իտէ պիւթիւն Բօլօնիատան սիւրիւպ չըզարան միւթէֆիդ օրտուլար պիզիմ իլէ խաթթը մօւվասըլէյի թէէմին իթմէք իւզրէ Պալգանլարա տէօնտիւլէր։ (Ալգըշլար) Թունա պօյունտա բաթլայուպ տա զահիրի պիր ֆասըլէյէ օղրայան թօբլար բէք հագընտա քէմալը չիտատէթլէ կիւրլէյէճէք վէ հարպըն մուհիմմ պիր սաֆհասը Պալգան չէպհի ճէզիրէսինէ նագլ իտիլէճէք տիր։ (Ալգըշլար) Ազ զէմանտա թէէմին իտիլէճէք օլան միւվասըլէտէն սոնրա օրտումըզ հէր ճէպհէտէ տահա միւճէհհէզ վէ տահա զահհար պիր սուրէթտէ վազիֆէի չանավէրինի իյֆա էյլէյէճէք վէ պու հարպըն պաշըլայա ֆաթիհին ֆէյզը գուվվէթիյլէ պասսըղընը հլսս իտիյորամ, (սիւրէքլի ալգըշլար) էօմէյէճէյիզ, եաշայաճաղըզ, եօլըմըզ խէլասը էպէտի եօլը տրը տէյու հայզըրտըղըմ զէման պիր տարպէի գաղա իլէ մէճրուհ տիւշէն արսլան միլլէթիմին էլէմը հայսիյէթ վէ շէրէֆինին պիւթիւն շիտատէթը թէէսիրիյլէ տիրիլտիկինի վէ էճատաը քիրամըն պիւթիւն էվսաֆը ճէնկեավերանէսիյլէ խէլասը էպէտի միւճատէլէսինէ ազմ էյլէմիշ օլտուղընը միւշահէտ իտիյոր իտիմ. (ալգըշլար). Իշթէ, միւհթէրէմ ըէֆիգլէրիմ, օ կիւնքի ճիւրաթքեար լիսան իլէ շանը օրտումըզըն

թէհալիւքէ պիւթիւն միլէթ պու իւրատէի Սէնիյէյէ թէվֆիղէն սիլահ պաշլնա գօյառու վէ Հինէ թախմինին ֆէվզինտէ պիր սիւրաթլա պիւթիւն իւմիալէրին իւսթիւնտէ պէօյիւք պիր օրառու վիւճուտա կէլէտի։ Հարպ տիկէր մէմլէքէթլէրտէ տէվամ իտիյօր վէ ճէրէյան իտէն ահվալ ա բա սրբա պիղի տէ թէհալիտ իտիյօրսը, ֆաղաթ միւմքին մէրթէպէ հարպտան թէվազզը իչիւն չալըշըլսը։ Ցաղաթ Գարա տէնիզտէ Ռուսլարըն սուի գասը նէթիճէսի բաթլյան թօրլար՝ պիղի տէ պու հարպա սօզսը։ Իլք անտէ անլաշըլըյօրսը քի պու կիւն տիւշմէնէրիմիզ օլան հիւքիւմէթլէր տահա չօգտան պէրու հուտուտալարըմըզտա պիղի պիր ան եվվել եղիպ մահվ իթմէք իչիւն հաղըրլանմըշլար վէ քէմալը թէհալիքէ պու անըն վիրուսընը պէքլէյօրլար իմիշ, հէր թարֆտան հիւճիւմէ մաարուզ գալտըգ։ Թէճավուզի պիր մադսէտիմիզ օլմասըդը իչիւն զուվվայը ասքէրիյէմիզի տահա պիտայէթսէ վուգուա կէլէճէք թէարրուզլարա գարշը գօյառագ թարզտա թադսիմ իթմիշ իտիք, ֆաղաթ պունտա տա էսքի հարպլարտա օլտուղը կիպի պիր թադըմ իքինճի տէրէճէտէ ֆիքրլէրէ սարլանմայարաղ մագսէտը ումումի հարպին գայէսինէ աթֆէն հաղրլանմըշ պուլունըյօրսը։ Դաֆդառիատա բաթլյան Ռուսթիւճէնկիյէ պաշլյան սիւշման թէարրուզը իլէրիլէր կիպի օլմուշ իտի, ֆաղաթ արատան պիր այ կէչտիքտէն սօնրա Ռուսլարը քէնտի արաղիլէրի տախիլինտէ թաագիպ իտէճէք սուրէթտէ մուզապիլ թէարրուզա կէչէրէք օնլարը խըրբալարդ վէ պու կիւնէ գատար կէօրսիւկիմիզ կիպի Ռուս օրառուսընը արթըգ պիղիմ իչիւն պիր թէչլիքէ թէչքիլ իտէմէյէճէք պիր հալէ սօզարդ, (ալզըշլար)։ Պու սրբատա էն մուհիմ վէգայի Զանազդալէ հարպընտա հաղրլանըյօրը։ Պունտան էվվել Մըսըր սէֆէրինէ իպթիտաի իթմիշտիք։ Հէր քէսին եաբըլամայաճաղընը զանն իթտիկի պու սէֆէր իչիւն իպթիտաի լաղըմ կէլէն իսթիհզարաթտան սօնրա օրառումըզըն պիր զըսմըյլա Եինէ տիւշմէնէրիմիզին կէչիլէմէյէճէկինի զանն իթտիկի Սինա չէպհ ճէզիրէսինի կէչտիք վէ աթիտէ եաբաճաղըմըզ պէօյիւք հարաքէթ իչիւն լաղըմ կէլէն արաղիյի զանալա զատար իշղալ իթտիք, տիւշմէնին թէտապիր ինի անլատըգ վէ պունա զարշը իթթիհազ լաղըմ կէլէն թէտպիրլէր իչիւն պիր ֆիքր իտինտիք։ Պու թէչէպպիւստէն հասըլ իթտիկիմիզ զանատթ Մըսըր սէֆէրինին եաբըլաճաղը վէ ինչալլահ մուվաֆֆաղիյէթ էլվէրէճէկի մէրքէզինտէ տիր։ (չիտտէթլի ալզըշլար)։ Պու սրբալարտա իտի քի Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ ուօնանմալարը Զանազդալէտէ ուֆաղ թէֆէք թէարրուզլարա պաշլամըշլարը։ զաթէն պիզմէ զըյմէթը հարպիյէսի օլմայան իարիճ իսթիհքամաթ երնէ թախմինին ֆէվզինտէ պէօյիւք պիր մուգավէմէթ կէօսթերիպ սուսալը։ տիւշմէնէրիմիզ պունտան ճէսարէթէ կէլմիշ օլաճակլար քի պիլտիկինիզ կիպի 5 Մարտտա տիւնեատա քիմսէնին մաղլուպ օլմայաճաղընը զանն իթտիկի պէօյիւք տօնանմալարըյլա Պօղազա հիւճում իթտիլէր։ ֆաղաթ ինայէթը Հագգլա օրառա տօնանմալարընդն պէօյիւք պիր զըսմընդն պաթըրըլաղընը կէօրէրէք մագնուրէն կէրի տէօնմէկէ մէճպուր օլտըլար (ալզըշլար)։ Պունտա մուվաֆֆաղ օլմայան տիւշմէն զարատա պիղի մաղլուպ իտէրէք պու սուրէթլէ Պօղազը աչմաղ վէ Սթանպօլը զապթ իթմէք ֆիքրլէրինէ տիւշտիւ։ պունտա տա ֆիղիմ թախմինիմիզ տիւշմէնին քինքինէ զալէպէ չալը։ Թէչէպպիւսլէրինաէ քէնտիլէրինին բէք միւքէմմէլ վէ ատէշէթլի վէսայիթինէ բաղմէն մուվաֆֆաղ օլամասըլար։ պու կիւնէ զատար մուվաֆֆաղ օլամատըգլարը կիպի պունատան սօնրա տա մուվաֆֆաղ օլմալարընդն հիչ իհթիմալի գալմամըշ սը։ (չիտտէթլի ալզըշլար)։ Էֆալը կաղէթալարտա կէօրսիւկինիզ իչիւն արթըգ թէֆէրրուաթ հաղզընտա սէօզ սէօյլէյէրէք օրառտա ասքէրլէրիմիզին էն քիւչիւկինտէն էն պէօյիւկինէ զատար նասրլ պիր ֆէտաքեարլըգա վէ նասըլ պիր թէվէքքիւլ իլէ հարպ իթտիքլէրինի թէքրար իթմէկէ լիւզում կէօրմէյօրըմ։ (Եաշասընն նիտալարը, ալզըշլար)։ Կիւն օրմըշ սը քի ասքէրլէրիմիզ տիւշմէնին տէնիզտէն վէ զարատան պիղիմ էլիմիզէ պուլունան թօրլարընդն պէլքի 20-30 միսլի ֆէվզինտէ թօրլա եաբըլըգը աթէչ զարշըսընտա թիւֆէնկի էլինտէ տուրմըշ վէ զարշըսընա կէլէն տիւշմէնի կիւլլէրէք զարշըլամըշ, եղմիշ վէ մահվ իթմիշլէր տիր։ (Եաշասընն նիտալարը, ալզըշլար)։ վասթի պիր թախմինէ կէօրէ Ինկիլիզլէր պու զարա մուհարէպէսի իչիւն չիմտիյէ զատար 500 պին ասքէր զուլլանմըշլար տրը, չիտտէթլի ֆաղաթ պու զուվվէթին հէման եարըսընա եաղընն պիր մըզտարը եանի 200 պին զատարը էօլիւ վէ եարալը օլարադ պուրատտա կէօմիւլմիշ վէ եա կէրի տէօնմիշ տիր։ Զաթէն սօն խապէրլէրէտէն անլատըգմըզա կէօրէ քէնտիլէրինէ եէնի զուհուր իտէն պիր վէսիլէ՝ պուրատան իւմիալէրինի պիւսպիթիւն քէսմիշ վէ պու զուվվէթլէրին պիր զըսմընը կէրի չէքմէկէ պաշլամըշլար տրը։ Էվվելճէ տէ սէօյլէտիկիմ կիպի պիւթիւն հարաքեաթը ասքէրիյէտէ մազսէտը ասլի օլան նէթիճէի զաթիյէի զաղանմայը տիւշիւնտիկիմիզ իչիւն թապիաթըյլա մէմլէքէթիմիզին զայէթ վասի օլան հուտուտալարընդն հէր պիրինտէ զուվվէթլի օլմագ իհթիմալի եօգ իտի։ էկէր պէօյլէ եաբսա իտիք պու կիւն հիչ պիր եէրի մուհաֆազա իտէմէդ իտիք։ պու միւնասէպէթլէ տիր քի արաղիմիզին պաղը ազատմը մաէթթէէսսիւբ տիւշմէնին թէճավուզունա մաարուզ գալտը, ֆաղաթ ոնը տա քէմալը էճիրյէթլէ վատ իտէպիլիրիմ քի սուլհը կէօրմէզտէն էվվել տիւշմէն այագլարընը օրատան քէսէճէյիզ վէ կէլտիքլէրի եէրէ տիւրէճէյիզ վէ պէլքի տահա իլէրլէրէ զատար սիւրէճէյիզ, (ալզըշլար)։ Պիլիրսինիզ քի հարպ 5—10 կիւն սօնրա պիր սէնէյէ կիրիյօր վէ սէֆէրպէրլիք տէ հէման պիր պուչուգ սէնէյի կէչիյօր։ պու միւտտէթ զարֆընտա հազիգաթէն միլէթին եարմըշ օլտուղը ֆէտաքեարլըգ էկէր պու տէրէճէ օլմասայը քէնտիլէրինէ լայզ պէօյլէ պիր օրառու վէ տօնանմա վիճուտա կէթիրմէք գապիլ օլմազը, (ալզըշլար, եաշասընն նիտալարը)։ Պու կիւն պիզիմ պու կիւնէ գատար թօրլարընդմըզ զուվվէթ սիզէ եալընըզ ուֆաղ պիր ֆիքր վերէպիլմէք իչիւն տէյէպիլիրիմ քի 2 միլիոնը կէչմիշ տիր։ վէ պունընլա պիզ սայիր հիւքիւմէթլէրտէն գուվվէթլի օլտուղըմըզ կիպի, եարըն տա գուվվէթլի պուլունաճաղըզ։ չունքի հէր հիւքիւմէթ, հէր մէմլէքէթ պիր գաչ սընըֆ սօնրաքի գուրա էֆրատընը տա սիլահ ալթընա ալմըշ օլտուղը եալաէ պիզ պու կիւն մէօթատ օլան ասքէրլէրի սիլահ ալթընա ալմագլա իշ կէօրիյօրըզ, պինաէն ալէյհ պու կիւնէ գատար էն միչքիլ զէմանլարը կէչիրմիշ օլան օրառումըզ՝ պունատան սօնրա տահա գուվվէթլի, տահա քէսրէթլի վէ տահա միւքէմմէլ օլարագ մէվճուտիյէթինի մուհաֆազա իտէճէք վէ ինչալլահ նէթիճէի զաթիյէնին մուվաֆֆաղըյէթլի զաղանըլմասընա էն պէօյիւք ամիլ օլաճագ սը։ (ալզըշլար)։ Միւթթէֆիգլէրիմիզին օրառուլարը հազրընտա բէյիսի միւհթէրէմ Խալիլ պէյ զըսսաճա սէօյլէնէճէք չէյլ իֆատէ իթարիլէր։ պու կիւն Ալէման վէ Ավսթրիա զըլընճը նէ թարաֆա տէօնարիւ իսէ օրատա մագսէտինէ նայիլ օլը։ պու կիւն իւչ միւթթէֆիգ օրառու 8 միւթթէֆիկ օրառույա զարշը քէմալը մէթանէթլէ հարպ էտիյօր, իսէճէք վէ ինչալլահ նէթիճէի զաթիէյի տէ իսթիհալ էյլէյէճէք տիր (չիտտէթլի ալզըշլար)։ Պիր սէնէ զատար հալընըզ քէնտի հաղըմըզլա զավրուլարդ։ խարիճէ թէմամէն քէսիլմիշ օլտըղըմըզ իչիւն վէ կէչէն Պալգան մուհարէպէսինտէն միրաս օլարագ պիղէ բէք ազ պիր չէյ զալարդը իչիւն քէնտի մէմլէքէթիմիզին հասրլաթըյլա չիմտիյէ զատար օլան զէմանը կէչիրտիք։ ֆաղաթ ոնը տա թէպզիր իտէպիլիրիմ քի պիզիմ իչիւն սօնընա զատար տա տէվամ իթսէ իտի պիլէ պիր թէհլիքէյի մուճիպ օլմայան պու հալընըզըդ հալի աղ զէման սօնրա օրթատան զալդաճագ, տահա մէպզուլ սիլահ, ճէպխանէ վէ սայիր իհթիյաճըյլա օրառումըզ տահա էյի պիր հալէ կէլէճէք տիր։ (ալզըշլար)։ Շէվքէթմէտպ էֆէնտիմիզին օրառույա միւլէհէմ օլան հըսսիյաթը զահրամանանէլէրի պիղէ օրառուտա վէ տօնանմատա էօյլէ պիր հիսս, էօյլէ պիր իման հասրլ իթմիշ տիր քի ճէնտպը Հազզա սըզընարագ պիզ նէրէյէ տէօնսէք զալիպ կէլէճէկիզ վէ իլասը իչիւն օղրաշաբզըմըզ մագսէտէ վիսուլ պուլաճաղըզ վէ պու կիւն հեր նէֆէր պիլիյօր քի պու հարպտա տէյիլ եալընըզ 30 միլեոն Օսմ. իչիւն, ֆաղաթ այնը զէմանտա 300 միլեոն էհլը Իսլամընն հուզուզ վէ հուրրիյէթինի իսթիհսալ իչիւն չալըշըյօր (ալզըշլար)։ Պինաէն ալէյհ պու սուրէթլէ չալըշան արգատաշլարընա պէն գաթիէն էմինիմ քի Ալլահ չիմտիյէ զատար օլարընը կիպի եարտամ իտէճէք վէ նէթիյճէտէ մուզաֆֆէրիյէթի պիզէ պախշ էտէճէք տիր։»(Շիտտէթլի վէ սիւրէքլի ալզըշլար)։

Պատէհու Մուշ մէպուսը Իլիաս էֆ. քիւրսիի խիթապէթէ կէչէրէք օրառումըզընն չէրէֆը միլլիմիզի եիւքսէլթէճէք պէօյիւք դահրամանլըդլար վէ ֆէտաքեարլըգլարտա պուլունուրզընը սէօյլէտիքտէն սօնրա Տիվանիյէ մէպուսը Թէվֆիգ պէյ Իրագ եարաքեաթը եարպիյէսի հաղզընտա պաղը իյզահաթտա պուլունսը վէ Ինկիլիզլէրին տէնատէթ վէ վահչէթլէրի իլէ Իրագ էհալիսինին, աշայիր վէ միւճահիտինին մագամը խիլաֆէթէ նէ գատար պէօյիւք պիր հիւրմէթլէ մէրպութ օլմըզլարընը օէօլէտի վէ Մամուրէթիւլազիզ մէպուսը Սայիտ էֆ. սէօզ ալարագ, Խալիլ պէյ իլէ Էնվէր բաշանընն նութգլարընա պէյանը թագտիրաթ վէ թէշէքքիւրաթ իթտի վէ «Եաշասընն գապինէ, եաշասընն օրառու վէ տօնանմամըզ» սէօզլէրինի ըէֆ էյլէտի։ Ըէյիս պէյ էֆ. մէճլիսին թաթիլի էտնասընտա հիւքիւմաթը մէշրութէ մէճլիսի մէպուսանլարընընն նիզամնամէի տախիլիսինին պաղը նօգթալարընընն միւհթաճը թաատիլ վէ ըսլահ օլտըղընը հէյէթէ պէյան իթտի վէ պու խուսուստա պիր էնճիւմէն թէչքիլինի վէ էնճիւմէն աղալարընընն ինթիխապը խուսուսընընն մաադամը րիյասէթէ հավալէսինի թէքլիֆ իթտի վէ թէքլիֆի վազը գապուլ իտիլտի։ պատէհու չէհիտի միւհթէրէմ Տամատ Հաֆըզ Իսմայիլ Հաղզը բաշանընն այիլէսինէ Մէճլիսի Մէպուսան նամընա պէյանը թաագիյէթ իտիլմէսի հաղզընտա Տիյարպէքիր մէպուսը Ֆէյզի պէյին թէքլիֆի գապուլ օլունտը։ Պունտան սօնրա վազթընն կէճ օլմասը հասէպիյլէ Բէնճէնպհ կիւնի իճթիմա իթմէք իւզրէ ճէլսէյէ խիթամ վերիլտի։

ՍՕՆ ԹԷԼԵԳՐԱՖ

ՍՕՖԻԱ, 5.— Պուլկար թելեկր. ագանսընտան.— Նիշտէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, տիւն էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2տէ շէհր իւզերինտէ պիր թայեարէ կէօրիւլիւպ պօմպալար աթմըշ սը։ Նիշ գալէլերի թօրճըլարը թայեարէյէ զարշը քէնտի սիլահլարընը չէքմիշլեր իսէ տէ, օնա վարամմըշ սը։ Խաարաթթն վիւսաթը վէ պօմպալարտան իլէրի կէլէն ինսան զայիաթընն մըզտարը մալիւմ տէյիլ տիր։ (Գ.)

— Եինէ մէզքիւր ագանստան.— Բէսմի պիր թէպլիղատ տէնիլիյօր։ «Բազար երթէսի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 4 իլէ 6 արասընտա Պուլկար պաշ վէքիլի Բատօսլավօֆ՝ Ռուսիա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա սէֆիրլերինին զիյարէթլերինի գապուլ իթմիշ տիր։ Իլք իքի սէֆիրլեր պիրպիրինէ պէնզէմէյէն նօթալարընը վերմիշլեր տիր։ Իւլթիմաթօմ մահիյէթինի հայիզ օլան պու նօթալարտա Պուլկարիանընն իլան իթտիկի պիթարաֆլըզընա վէ Պուլկար սէֆէրպէրլիկինէ տայիր ճէպրի մանէալար վերիլմէքտէ տիր։ սէֆիրլեր՝ միւնասէպաթը զաթ իթմէկի թէհտիտ իթմէքսիզին ըսրար իտիյօրլար քի Պուլկարիա՝ 24 սաաթ զարֆընտա մէրքէզի Էվրօպա տէվլէթլերիյլէ օլան միւնասէպաթընը աչըգտան աչըղա գաթ իթսին վէ մուխթէլիֆ Պուլկար օրտուլարընտաքի երքանը հարպլար նէզտինտէ կէօյա պուլունան Ալէման վէ Ավսթրիա-Մաճար զապրթանընը գօվսըն։ Ինկիլթէրրա սէֆիրի իսէ գըսա պիր չիֆտի նօթա թէսլիմ իլէ պունտա տէյօր քի, Ինկիլթէրրա՝ էկէր Պուլկար սէֆէրպէրլիկի Եիւզիւնտէն Պալգանլարտա մուխասէմաթ բաթլարտա, Պուլկարիա իլէ օլան միւնասէպաթընը զաթ իտէճէք տիր։ Իթալիա սէֆիրի՝ հէնուզ թալիմաթ ալմասըզընտան քէնտի բէֆիզէրինին պու թէչէպպիւսինէ իշթիրաք իթմէմիշ տիր։ (Գ.)

— Եինէ մէզքիւր Պուլկար ագանսընտան. «Ինկիլիզ—Ֆրանսըզ—Բուս իւլթիմաթօմընն ճէվապը էօյլէնտէն սօնրա թէսլիմ իտիլմիշ տիր։ Սապահլայըն Պուլկար հիւքիւմէթի Սոֆա. 14տէ թէպլիղ իթտիքլերի թէքլիֆլերինին ճէվապընը Տէօրթլեր Իթիլաֆը սէֆիրլերինէ վերմիշ տիր։ (Գ)

ՊԷՐԼԻՆ 5.— «Լոգալ Անճայկըր»ն խուսուսի մուխապիրինտէն. «Ինկիլիզլերին թէարրուզը Սոֆա. 25տէ տուրտուրըլմըշ սը։ Ինկիլիզլեր մըզտարճա չօգ օլմազլա պէրապէր, եէնի պիր թէարրուզա ճիւրաթ իտէմէմիշլեր տիր։ Իրընընն չարգընտա Ալէմանլար՝ պիր թէճավուզա պաշլայըպ պիր բաթլայըշլա Ինկիլիզլերէ տէհշէթլի զայիաթ վերմիշլեր տիր։ Պու միւնասէպէթլէ Ինկիլիզ ճէպհէսինտէ պիպիմ իշիւն զայէթ էհէմմիյէթլի պիր զըսմընը զապթ իթտիք։ Ինկիլիզլերին Լօստա զաղանտըզը եէրլեր՝ հէր կիւնքի մուհարէպէլերտէ եավաշ եավաշ էլլերինտէն ալընընը։ Պաղը եէրլերտէ պիրինճի սիրէրի եէնիտէն իշղալ իթտիք։ Շամբանլրտա սօն կիւնլերտէ չէտիա մուհարէպէ իլէ պէրապէր չիտտէթլի հավա տուէլլօրը տա օլույօր։ (Ա. Հ. Ի.)

ՀԱՐՊԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—

§ Պէյգօզ տէպպաղ վէ գօնտուրա ֆապրիգասընտա միւթէրաքիւմ եարմա կէօն վէ այըրմա չարթըյլա քէօսէլէ բարչալարը պիլմիւզայէտէ մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալիպի իւզերինտէ տիր։ չէհրը հալըն 24իւնճիւ բէնչէնպհ կիւնիւ իհալէի զաթիյէսի իճրա զըլընաճագ տրը։ ֆիյաթլարա զամ իլէ ախզա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրաէ պատէզզէվալ սաաթ 2տէ 100 տէ 10 թէէմինաթլարընը միւսթահսըպէն Լէվազիմաթը Ումումիյէ տահրէսի միւպայաաթ գոմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։

Խմբ. ՝ Գ. Ասլան Աղուբեան

Միւսր. մէսուլ՝ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ